



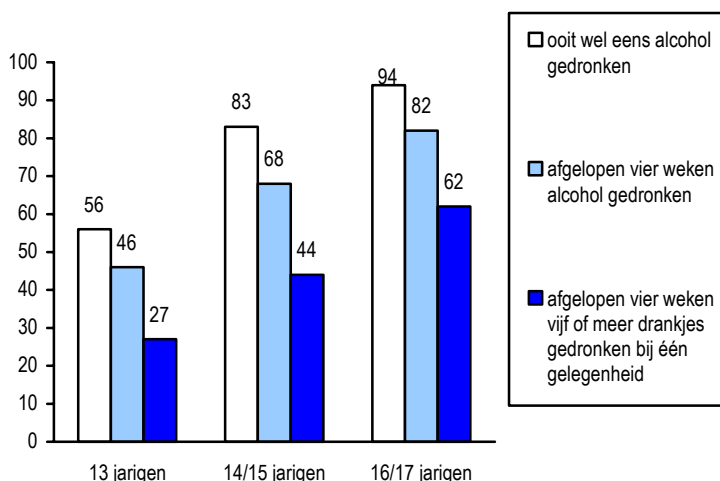
## Monitor alcoholverstrekking jongeren 2003

In deze factsheet worden de belangrijkste resultaten weergegeven van de Monitor Alcoholverstrekking jongeren 2003. Tevens worden de resultaten vergeleken met de metingen van 1999 en 2001. Per meting zijn ruim 3.000 jongeren en zo'n 400 ondernemers ondervraagd. De monitor wordt in opdracht van de Voedsel en Waren Autoriteit tweejaarlijks uitgevoerd door onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL.

### 1. Alcoholgebruik onder jongeren

Ruim drie kwart (78%) van alle geënquêteerde jongeren geeft aan ooit wel eens alcohol te hebben gedronken. Uit figuur 1 blijkt dat er een duidelijk verband is met de leeftijd: hoe hoger de leeftijd, des te meer jongeren wel eens alcohol hebben gedronken. Ditzelfde geldt voor het drinken van alcohol in de afgelopen vier weken. Van de 13-jarigen heeft ruim een kwart (27%) in de maand voorafgaande aan het onderzoek bij één gelegenheid vijf of meer drankjes gedronken, terwijl dit bij 44% van de 14/15-jarigen en 62% van de 16/17-jarigen het geval is.

Figuur 1 Jongeren die wel eens alcohol hebben gedronken, in %

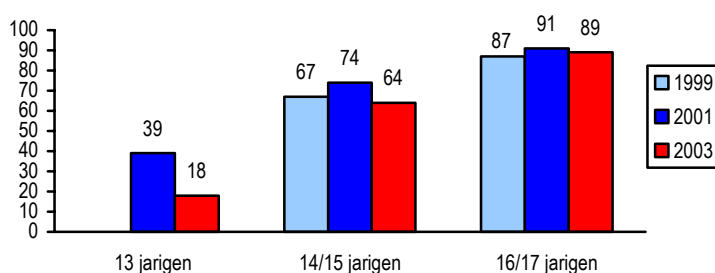


### 2. Alcohol kopen

#### Alcohol drinken tijdens uitgaan

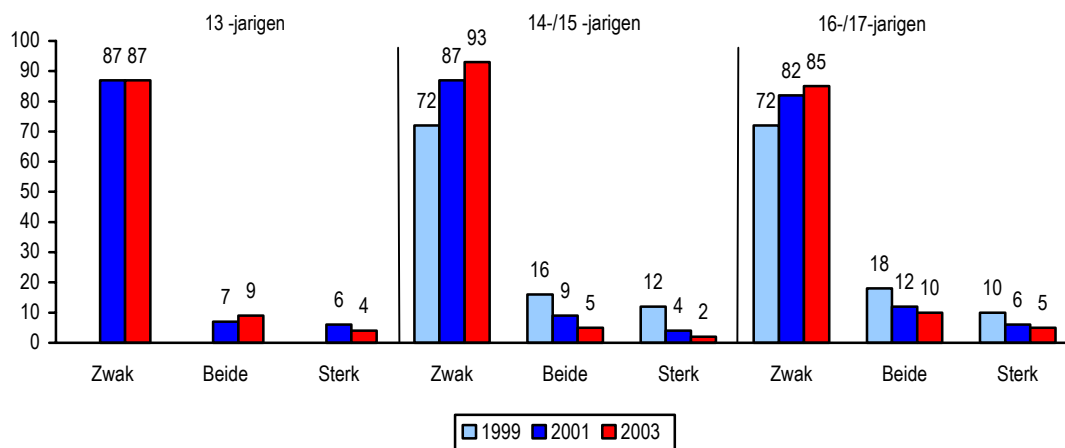
Uit figuur 2 blijkt dat de twee jongste leeftijdscategorieën in 2003 minder vaak aangeven alcohol te drinken tijdens het uitgaan dan in 2001. Het percentage 16/17-jarigen dat zegt tijdens het uitgaan wel eens alcohol te drinken is tussen 1999 en 2003 hetzelfde gebleven. Overigens is het percentage 13-jarigen dat wel eens uitgaat (30%) niet veranderd. De 13-jarigen gaan dus nog even vaak uit, maar drinken minder alcohol.

Figuur 2 Jongeren die wel eens alcohol drinken tijdens het uitgaan, in %



Bij de twee oudste leeftijdscategorieën is er sprake van een stijgende trend in het drinken van zwak alcoholhoudende dranken (figuur 3). Het drinken van sterke drank is daarentegen afgenomen.

Figuur 3 Jongeren die tijdens het uitgaan zwak alcoholhoudende en/of sterke drank drinken, in %



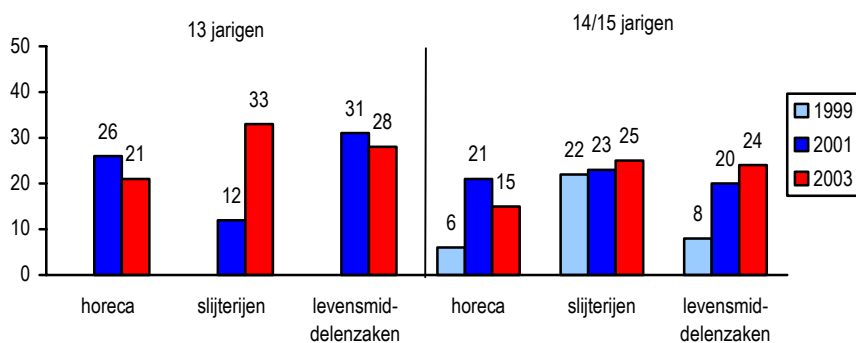
Opvallend is dat de 14/15-jarigen in 2003 vaker aangeven zwak alcoholhoudende dranken te drinken tijdens het uitgaan, terwijl een daling wordt geconstateerd in het zelf bestellen van deze dranken van 65% in 1999 naar 56% in 2003. Dit zou erop kunnen duiden dat zij meer dan in voorgaande jaren de dranken door anderen laten bestellen.

Het merendeel van de alcoholhoudende drank wordt door jongeren nog steeds genuttigd in de horeca. Wel is er ten opzichte van 1999 voor de leeftijdscategorie 14/15-jarigen sprake van een toename van het kopen van zwak alcoholhoudende drank in de supermarkten.

**Opmerkingen van de ondernemer**

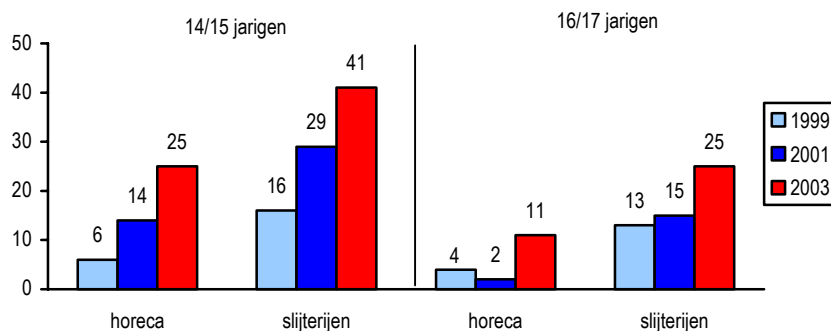
Uit figuur 4 blijkt dat bij de verschillende metingen een klein deel van de 13- tot en met 15-jarige jongeren aangeeft dat bij het kopen van *zwak alcoholhoudende dranken* de verkoper opmerkingen maakte over onder meer de leeftijd van de koper. Voor de 14/15-jarigen lijkt het iets moeilijker te worden om alcohol te kopen. In toenemende mate krijgen zij opmerkingen van de verkoper. Bij de levensmiddelenzaken is er sprake van een stijgende trend. Ook bij horecagelegenheden is het aantal jongeren dat aangeeft opmerkingen van de ondernemer te krijgen tussen 1999 en 2003 significant toegenomen, alhoewel het percentage 14/15-jarigen dat aangeeft dat de barkeeper opmerkingen maakte in 2001 hoger ligt dan in 2003.

Figuur 4 Percentage jongeren dat in de afgelopen maand *zwak alcoholhoudende drank* heeft besteld/gekocht waarbij de verkoper opmerkingen maakte, in %



Ook bij het kopen van *sterke drank* geeft een klein deel van de jongeren aan dat de verkoper opmerkingen heeft gemaakt over met name de leeftijd van de koper (figuur 5). De percentages liggen echter wel hoger dan bij het kopen van zwak alcoholhoudende dranken. Bij de 16/17-jarigen is er sprake van een stijgende trend. Voor de 14/15-jarigen lijkt het er eveneens op dat de verkopers vaker opmerkingen maken.

Figuur 5 Percentage jongeren dat in de afgelopen maand *sterke drank* heeft besteld/gekocht waarbij de verkoper opmerkingen maakte, in %



### Slaagkans

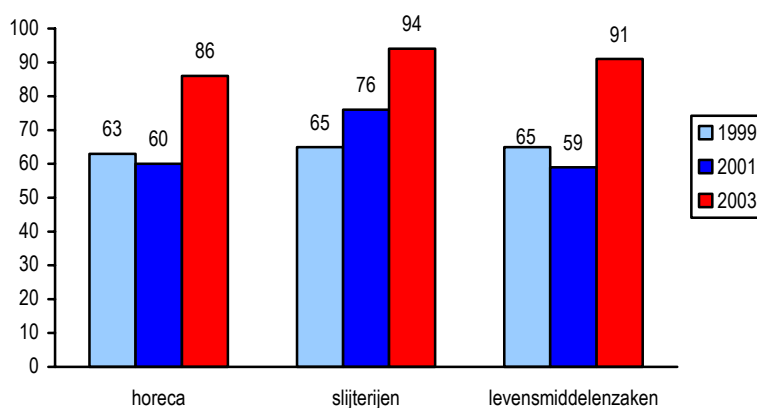
De slaagkans, oftewel de kans dat een jongere onder de 16 jaar er in slaagt om zwak alcoholhoudende drank te kopen en een jongere onder de 18 jaar sterke drank, is onverminderd hoog (90% of meer). Dit geldt voor alle categorieën leeftijden en alle soorten ondernemingen, zowel voor zwak alcoholhoudende als sterke drank. De indruk bestaat dat de slaagkans in de horeca nog steeds het grootst is (voor het kopen van zwak alcoholhoudende drank 98%, voor sterke drank 97%).

## 3. Alcohol verkopen

### Leeftijdsgrenzencontrole

Figuur 6 laat zien dat de meerderheid van de ondernemingen zich, naar eigen zeggen, bij de verkoop van alcoholhoudende drank altijd aan de gestelde leeftijdsgrenzen houdt. Bij alle categorieën ondernemingen is er sprake van een stijgende trend. Bijna alle ondervraagden geven in 2003 aan zich aan de leeftijdsgrenzen te houden.

Figuur 6 Ondernemingen die zeggen zich altijd aan de leeftijdsgrenzen te houden, in %

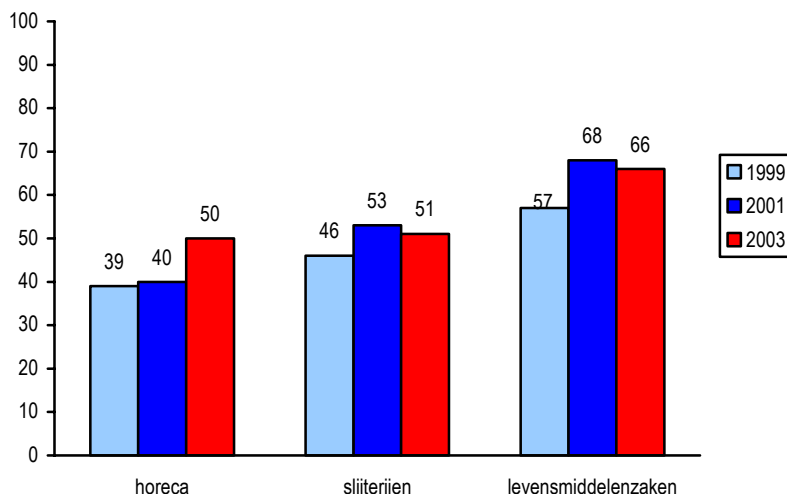


De ondernemers controleren in toenemende mate door een inschatting te maken van de leeftijd. Bij twijfel wordt minder vaak dan in de voorgaande jaren naar de leeftijd van deze persoon gevraagd, maar juist vaker naar een identiteitsbewijs.

### Problemen met controle leeftijd

In 2003 ondervindt 50% van de horecaondernemers problemen bij het controleren van de leeftijdsgrenzen (figuur 7), in 1999 is dit 39%. Bij de slijterijen zijn er nauwelijks verschillen tussen de jaren (ligt rond de 50%). De levensmiddelenzaken ondervinden relatief de meeste problemen bij de controle van de leeftijden (ruim 60%). In 2003 maken zij voor het eerst melding van enkele uitvoeringsproblemen, bijvoorbeeld het feit dat het personeel vaak ongeveer even oud is als de jeugdige klanten. Zij vinden het moeilijk om tegen hun kopende leeftijdsgenoten te zeggen dat aan hen geen alcohol mag worden verkocht.

Figuur 7 Ondernemingen die bij het naleven van leeftijdsgrenzen problemen ondervinden, in %



### Gecontroleerde ondernemingen

In 2003 is volgens de ondernemingen de controle op de verkoop van alcohol aan jongeren beneden 18 en 16 jaar door onder andere de VWA toegenomen. Uit figuur 8 blijkt dat alle categorieën ondernemingen in toenemende mate worden gecontroleerd. Bij de levensmiddelenzaken zijn de veranderingen het grootst.

Figuur 8 Ondernemingen die zijn gecontroleerd op verkoop alcohol aan jongeren door VWA, politie en andere instanties in het afgelopen jaar, in %

